

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АВІАЦІЇ РЕСПУБЛІКИ АЗЕРБАЙДЖАН
УНІВЕРСИТЕТ КОМЕНСЬКОГО В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
АГЕНТСТВО СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТКУ (СЛОВАЧЧИНА)
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ РЕФОРМ (ЛЮКСЕМБУРГ)
УНІВЕРСИТЕТ МАРІЇ КЮРІ-СКЛОДОВСЬКОЇ (ПОЛЬЩА)
ВИЩА ТОРГОВА ШКОЛА В РАДОМІ (ПОЛЬЩА)
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НІНГБО (КИТАЙ)
ЛЮБЛЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (СЛОВЕНІЯ)
ГРУЗИНСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МЕЛІТЕНСЕ (ІСПАНІЯ)**

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

**«ПРАВОВА РЕФОРМА В СУЧАСНИХ УМОВАХ:
ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ»**

Том I

26 лютого 2016 року

Київ 2016

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Харченко В. П., в.о. ректора Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, професор;

Сопілко І. М., директор Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук, доцент;

Калюжний Р. А., відповідальна особа за наукову роботу Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук, професор;

Бородін І. Л., завідувач кафедри теорії та історії держави і права Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук, професор;

Пивовар Ю. І., завідувач кафедри конституційного і адміністративного права Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, кандидат юридичних наук, доцент;

Лихова С. Я., завідувач кафедри кримінального права і процесу Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук, професор;

Вишновецька С. В., завідувач кафедри цивільного права і процесу Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук, доцент;

Юлдашев С. О., завідувач кафедри повітряного та космічного права Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, доктор юридичних наук;

Беззубов Д. О., в.о. завідувача кафедри господарського права і процесу Навчально-наукового Юридичного інституту НАУ, кандидат юридичних наук, доцент;

Череватюк В. Б., директор навчального центру проблем повітряного та космічного права, кандидат історичних наук, доцент.

Адреса редакційної колегії:

03058, Київ, проспект Космонавта Комарова, 1, корп. 1, ауд. 458

Тел. (044) 406-79-71

e-mail: pravo@nau.edu.ua

Рекомендовано до друку

Вченою радою Навчально-наукового Юридичного інституту

(протокол від 25.01.2016 № 1)

Правова реформа в сучасних умовах: досягнення і перспективи: [Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 26 лютого 2016 р.] Том 1. – Тернопіль: Вектор, 2016. – 384 с.

ISBN 978-966-8126-89-5

У збірнику висвітлено результати досліджень, які були апробовані на VI Міжнародній науково-практичній конференції «Правова реформа в сучасних умовах: досягнення і перспективи».

Для науково-педагогічних працівників та аспірантів.

Опубліковані матеріали відбивають точку зору авторів, яка не завжди збігається з думкою редакційної колегії.

Відповідальність за зміст, точність цитувань несуть автори.

Тексти друкуються в авторській редакції.

УДК 34:168.522:316.3:321.01(063)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	16
РОЗДІЛ 1. ПРАВОВА ДОКТРИНА ЯК ОСНОВА ПРАВОВИХ РЕФОРМ	18
<i>Andoh Ernest Nyame Yie</i> THEORETICAL ASPECTS OF CITIZENSHIP ACCORDING TO THE CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF GHANA.....	19
<i>Ijaodola A. B.</i> THEORETICAL ANALYSIS OF HUMAN RIGHTS AND THEIR VIOLATION ACCORDING TO THE CONSTITUTION OF NIGERIA.....	21
<i>Кириченко А. С., Шапенко Л. О.</i> ВПЛИВ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ	23
<i>Кулик О.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В АВСТРАЛІЇ	26
<i>Кунук А. М.</i> THEORETICAL ASPECTS OF BANKING SECRECY AND CONFIDENTIALITY OF INFORMATION.....	28
<i>Лобжанидзе Г. Ш.</i> АСПЕКТЫ СООТНОШЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО И ВНУТРИГОСУДАРСТВЕННОГО ПРАВА.....	31
<i>Nageshwar Tigadi</i> THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS OF AN OFFICIAL LANGUAGE IN THE REPUBLIC OF INDIA.....	35
<i>Nisan Yuce</i> THEORETICAL ASPECT OF INDIVIDUAL APPLICATION TO THE CONSTITUTIONAL COURT IN TURKEY	37
<i>Серёгина О. С.</i> ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ИНСТИТУТА ВЫБОРОВ ЧЕШСКОЙ РЕСПУБЛИКИ	39
<i>Steffen Dobbert</i> WHAT ARE THE STRENGTHS AND WEAKNESSES OF THE EASTERN PARTNERSHIP PROGRAM OF THE EU AND HOW IT COULD BE IMPROVED?	42

Бородін І. Л. ПРО ПРЕДМЕТ РЕФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	46
Бородін І. Л., Кісельова М. О. СУДОВА ТА МЕДИЧНА РЕФОРМИ В УКРАЇНІ	49
Бурда С. Я. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З ХВОРОБОЮ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	51
Васецький В. Ю. ТЕОРЕТИКО-ІДЕОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РЕВОЛЮЦІЇ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО 1648-1654 РР.....	53
Волков А. Г. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ СУДОВОГО ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	55
Воронкова В. Г., Зуєва В. О. АНТРОПОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ У КОНТЕКСТІ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ.....	58
Головко С. Г. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»: ВАЖЛИВИЙ КРОК У СТАНОВЛЕННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	60
Головко С. Г., Зайцев В. В. ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФОРМУВАННІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ГАЛУЗІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	63
Дацько М. В. СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	65
Денисенко Ю. М. ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ПИТАННЯ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ВІКУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ...	67
Зуєва В. О., Швець С. О. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ.....	70
Калюжний К. Р. ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ГАРАНТІЙ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА	72

Ковальський В. С.	
СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ РЕФОРМИ У СФЕРІ ПРАВА: ДЕКЛАРАТИВНІСТЬ ТА СЕНС.....	74
Ковтун О. М.	
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ.....	78
Копиленко О. Л.	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНУ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМ В УКРАЇНІ.....	80
Любченко М. І.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ	82
Макеєва О. М.	
ДОКТРИНАЛЬНА ФОРМА ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ПРАВОВОЇ РЕФОРМИ	84
Матвійчук А. В.	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІМПЕРАТИВУ СЛУЖБОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ У ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	86
Миронець О. М.	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІЙ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА.....	89
Остапенко К. С., Станіславський Д. М.	
ПРАВОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ПОНЯТТЯ ТА ФОРМИ ВИРАЖЕННЯ.....	91
Пильгун Н. В., Капустяк І. О.	
ПРАВОВА РЕФОРМА В АСПЕКТІ СЬОГОДЕННЯ: ПОНЯТТЯ, СУТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ В УКРАЇНІ.....	93
Подковенко Т. О.	
ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ	96
Рудковська О. В., Просіна О. Д.	
СУПЕРФІЦІЙ, ЯК ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ ДЛЯ ЗАБУДОВИ.....	99
Роговенко Д. А.	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ...	101

Роговенко М. М.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТА КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН..... 103

Сасанчин В. І.

СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОРГАНІВ ПОЛЬЩІ НА ТЕРИТОРІЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ..... 105

Селецький О. В.

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ 108

Слободська І. А.

ДО ПИТАННЯ ПРО ДОКТРИНУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ..... 110

Тимкович І. І.

ПРАВОВА ДОКТРИНА В ПОРІВНЯЛЬНОМУ ПРАВознавстві: ОГЛЯД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 112

Череватюк В. Б., Свідіна О. Д.

КОНФЛІКТИ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ, ЇХ СУТНІСТЬ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ 115

Шапенко Л. О.

ДОКТРИНАЛЬНА ОСНОВА РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ..... 117

РОЗДІЛ 2. ДОКТРИНАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ У КОНТЕКСТІ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА 121

Гиммельрейх О. В.

САМОВОЛЬНАЯ ОСТАНОВКА ПОЕЗДА ПО НЕОБХОДИМОСТІ КАК МЕРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ..... 122

Добчис Я. І.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ СУДОВО-ПРАВОВОЇ РЕФОРМИ УКРАЇНИ 125

Ильяшенко Н. А., Кирьян В. А.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ СТАТУС СЛУЖБЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО НАДЗОРА МИНИСТЕРСТВА ЮСТИЦИИ ПРИДНЕСТРОВСКОЙ МОЛДАВСКОЙ РЕСПУБЛИКИ 127

Керимов Араз Тофик оглы	
ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ НАЛОГОВОЙ ПРАВОСУБЪЕКТНОСТИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ АЗЕРБАЙДЖАНА.....	129
Кулиев И. О., Муришудова С. Х., Кулизаде Т. И.	
ПРОБЛЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЙ ИНИЦИАТИВЫ ГРАЖДАН В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ.....	132
Myaskov V., Степанківська Н. А.	
ДО ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	135
Белкін Л. М.	
ПРОБЛЕМА ВРАХУВАННЯ ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ, ВИСЛОВЛЕНИХ РАНІШЕ, ПРИ ВНЕСЕННІ ЗМІН ДО КОНСТИТУЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКОНОПРОЕКТУ № 3524 ЩОДО РЕФОРМИ У СФЕРІ ПРАВОСУДДЯ).....	137
Белкін М. Л.	
ВТІЛЕННЯ ЄДНОСТІ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В РЕГІОНАЛЬНИХ ДЕКЛАРАЦІЯХ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ.....	140
Білоус Т. Й.	
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	142
Гончарук С. Т.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	145
Грабильніков А. В.	
ПРОБЛЕМИ ЗМІСТУ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ БРАТИ УЧАСТЬ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ СПРАВАМИ.....	147
Грабильнікова О. А.,	
ЗБОРИ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ФОРМА ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ ГРОМАДЯН У СИСТЕМІ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ УКРАЇНИ.....	150
Гусар О. А.	
ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВНІЙ АВІАЦІЙНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ.....	152
Гусар О. А., Богатюк А. О.	
РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ В УДОСКОНАЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	155

Гусар О. А., Москалик І. С.	
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТНО - ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ.....	157
Дмитренко Е. С.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	160
Каменська Н. П.	
ЗАПИТИ НА ІНФОРМАЦІЮ ТА ЗАПИТИ ЩОДО РОЗ'ЯСНЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА: АКТУАЛЬНІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	162
Кір'ян В. О.	
МОДЕЛІ ПОБУДОВИ ТА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	165
Кір'ян В. О., Смірнова О. М.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ.....	167
Кохан Б. А.	
ПРОБЛЕМАТИКА ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КИЄВА	170
Купіна Л. Ф., Висоценко Р. В.	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВА МОЛОДІ НА ПРАЦЮ.....	172
Кушинська Л. А.	
МІСЦЕ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ У ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	174
Леонов Б. Д.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ.....	177
Любченко О. О.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕМОКРАТІЇ УЧАСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	179
Матвійчук О. В.	
ВПЛИВ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА ЯКІСТЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	181

Нікітенко О. І., Гончаров Е. С.	
ПРАВОВА ДОКТРИНА УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ УМОВИ БЕЗПЕКИ У ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНАХ ДЕРЖАВИ.....	184
Песцов Р. Г.	
ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВІ ОЗНАКИ КОНСТИТУЦІЙНО - ПРАВОВОЇ САНКЦІЇ.....	186
Петков С. В.	
ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА – КОНСТАНТА В ПРОЦЕСІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН.....	188
Пивовар І. В.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ СКЛАДУ КОЛЕКТИВНИХ СУБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	192
Пивовар Ю. І.	
ДО ПИТАННЯ ПРО ОЗНАКИ ПОНЯТТЯ ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В ФІНАНСОВОМУ ЮРИСДИКЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ.....	195
Погребицька А. А., Богатюк А. О.	
АДМІНІСТРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ.....	197
Розум І. О.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИМ СУДОМ ОКРЕМИХ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ СУБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА СУБ'ЄКТА ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ	199
Самбор М. А., Онищенко Ю. М., Кушнір М.	
ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ФОТО- І ВІДЕОТЕХНІКИ НА ФОРМЕННОМУ ОДЯЗІ: КРОК ВПЕРЕД ЧИ ДВА НАЗАД.....	202
Смокович М. І.	
ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ У ЧАСТИНІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУДОВОЇ РЕФОРМИ: АНАЛІЗ НА ВІДПОВІДНІСТЬ МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМ ТА ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	205
Сопілко І. М., Зятко Й.	
ІНФОРМАЦІЙНІ СКАНДАЛИ ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЯК ЗАГРОЗИ ОСОБІ, СУСПІЛЬСТВУ ТА ДЕРЖАВІ.....	211
Стаканов Р. Д.	
ПЕРСПЕКТИВИ ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....	214

Толкачова І. А.	
СТАН ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ.....	216
Толкачова І. А., Колесник К. А.	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	218
Толкачова І. А., Масло Н. М.	
ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАД ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	221
Толкачова І. А., Недогибченко Н. І.	
РОЛЬ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА	223
Устинова І. П.	
ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТНИХ ВІДНОСИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ	225
Устинова І. П., Корнієнко Л.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИРІШЕННЯ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ	227
Устинова І. П., Побережнюк С.	
ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ КОНТРОЛЬНІ НОВАЦІЇ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ЧАСТИНІ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ.....	230
Чернадчук В. Д.	
ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ-ДЕФІНІЦІЙ У СПІРНИХ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ.....	232
Шкарупа К. В.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ, ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН У ПРАВОВІЙ ДЕРЖАВІ	234
Юринець Ю. Л.	
СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ЄВРОПЕЙСЬКЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО» ТА «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОСТІР» У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.....	237

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НАУК НА РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА..... 240

Gacsi A. E.

THE RIGHT TO DEFENCE: CONCEPTUAL ISSUES WITH REGARDS TO THE NEW HUNGARIAN CRIMINAL PROCEDURE ACT UNDER DEVELOPMENT 241

Gal A.

THE REGULATION OF JUSTIFIABLE DEFENCE IN HUNGARY.. 243

Dr. Pavel Golovnenkov

DIE STRAFTATBESTUNDE GEGEN UNERLAUBTEN UMGANG MIT ABFALL UND GEFUHRLICHEN STOFFEN SOWIE UNERLAUBTES BETREIBEN VON ANLAGEN..... 245

Prof. Dr. Uwe Hellmann

DER NEUE STRAFTATBESTAND DER TERRORISMUSFINANZIERUNG 251

Jakulin V.

EUROJUST 260

Dr Katarzyna Nazar

MIXED PUNISHMENT – A NEW CONSTRUCTION IN POLISH CRIMINAL LAW 263

Korosec D.

OMISSION OF MEDICALLY UNNECESSARY TREATMENT AT THE FINAL STAGES OF HUMAN LIFE AS A PROBLEM OF CRIMINAL LAW 266

Marek Mozgawa

THE NEW SHAPE OF THE PUNISHMENT OF RESTRICTION OF LIBERTY IN THE POLISH CRIMINAL CODE 269

Мирзоев А. А., Мирзоев И. Р.

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ КВАЛИФИКАЦИИ ПРЕСТУПЛЕНИЙ, СОВЕРШЕННЫХ ОРГАНИЗОВАННОЙ ПРЕСТУПНОЙ ГРУППОЙ..... 274

Рыбак С. В.

ЭФФЕКТ РЕФОРМИРОВАНИЯ СУДЕБНОЙ СИСТЕМЫ БЕЛАРУСИ: МИФ ИЛИ РЕАЛЬНОСТЬ? 278

Реутская Е. А.

О НЕОБХОДИМОСТИ РЕФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ УГОЛОВНО-ПРАВОВЫХ САНКЦИЙ (ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ И УКРАИНЫ)..... 281

Савенок А. Л. МОДЕЛИРОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УГОЛОВНОГО ЗАКОНА.....	283
Самко А. В. ПРИМЕНЕНИЕ МЕР ПРЕСЕЧЕНИЯ ПО УГОЛОВНЫМ ДЕЛАМ ЧАСТНОГО ОБВИНЕНИЯ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.....	286
Свиридов Д. А. К ВОПРОСУ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЛЕДОВАТЕЛЯ, НАПРАВЛЕННОЙ НА ПРОФИЛАКТИКУ ПРИЧИН И УСЛОВИЙ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ НЕЗАКОННОЙ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	288
Третьяков В. ЗАПРОВАДЖЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕНАЛЕЖНУ ПЕРЕВІРКУ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛУЖБИ КОНТРОЛЮ ТАКИХ ЗАСОБІВ.	292
Третьяков Д. ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	294
Батиргарєєва В. С. ДО АНАЛІЗУ КРИМІНОГЕННОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ: У СВІТЛІ ПОДІЙ ОСТАННІХ РОКІВ	297
Берднік І. В. РОЗВИТОК КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ У ЗАКОНОДАВСТВІ НОВОГО ЧАСУ	300
Габлей Н. Г. ПРАВО ЗАСУДЖЕНОГО НА ПЕРЕГЛЯД СУДОВОГО РІШЕННЯ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ	302
Горпинюк О. П. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ЗЛОЧИННИХ ФОРМ ПОРУШЕННЯ НЕДОТОРКАНОСТІ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ (СТАТТЯ 182 КК УКРАЇНИ)	305
Дудоров О. О. ЗАКОНОДАВСТВО ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ: ДЕЯКІ ЗДОБУТКИ І ВАДИ.....	308
Канюка І. М. ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	311

Кідіна Н. В.	ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	314
Ковальчук С. О.	ФОРМУВАННЯ РЕЧОВИХ ДОКАЗІВ У ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	316
Козаченко О. В.	ПРИНЦИПИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	319
Корнякова Т. В.	КРИМІНОЛОГІЧНЕ ВИЗНАЧЕННЯ КОРУПЦІЇ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	321
Король В. В., Верстлер М. В.	МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОБОДИ ВІД САМОВИКРИТТЯ В КПК УКРАЇНИ	324
Король І. Б.	МОТИВИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ.....	326
Кочнєва А. О.	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ	329
Кришевич О. В.	СУБСИДІЇ, ЯК ПРЕДМЕТ ШАХРАЙСТВА	331
Лісіцина Ю. О.	НАЦІОНАЛЬНІ ЧИННИКИ (ДЕТЕРМІНАНТИ) ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ АБО ТКАНИН ЛЮДИНИ, ДОНОРСТВА КРОВІ.....	333
Лосич Т. С.	ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ВИНИ У ЗЛОЧИНАХ З ФОРМАЛЬНИМ СКЛАДОМ.....	336
Марчук М. П.	НЕДОЛІКИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА ЯК СТРИМУЮЧИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ	339
Мотлях О. І.	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІГРАФА В УКРАЇНІ	341
Мусяченко О. М.	ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	344

Назимко Є. С.	ПРО ЗАВДАННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПЕНОЛОГІЇ	347
Ніколаєнко Т. Б.	ПИТАННЯ НОРМАТИВНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ «ТРИМАННЯ В ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬЙОНІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ» ЩОДО КУРСАНТІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	350
Остапенко К. С.	ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗМАГАЛЬНОСТІ СТОРІН У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	353
Остапенко Л. А., Берднік І. В.	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	356
Парасюк Н. М.	КВАЛІФІКУЮЧЕ ЗНАЧЕННЯ «ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ ПОВТОРНО» (В КОНТЕКСТІ Ч. 3 СТ. 358 КК УКРАЇНИ).....	359
Попович В. П.	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА ВЧИНЕННЯ ОКРЕМИХ ЗЛОЧИНІВ У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ АБО У СТАНІ, ВИКЛИКАНОМУ ВЖИВАННЯМ НАРКОТИЧНИХ, ПСИХОТРОПНИХ АБО ІНШИХ ОДУРМАНЮЮЧИХ ЗАСОБІВ.	363
Стрельцов Є. Л.	ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ СКЛАДУ МІЖНАРОДНОГО ЗЛОЧИНУ	365
Таран О. В.	ПОНЯТТЯ «ОХОРОНА ПРАЦІ» ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА.	368
Третьякова В.	ПРО НАГАЛЬНУ ПОТРЕБУ У СТВОРЕННІ МІЖНАРОДНОЇ МЕРЕЖІ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БІОЕТИЧНИХ СУДІВ ТА СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОГО БІОЕТИЧНОГО СУДОЧИНСТВА.....	370
Філіппов С. О.	ЗАПОБІГАННЯ ТРАНСКОРДОННІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У ПРИКОРДОННОМУ ПРОСТОРІ: СИСТЕМНІ ЗВ'ЯЗКИ	373

Циганій С. О.	
ПРОФЕСІЙНО-ПРАВОВА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ ТА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	376
Юзікова Н. С.	
НЕПОВНОЛІТНІ «ВЕРШНИКИ ПРАВОСУДДЯ» – НАСЛІДОК ДЕФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ ДЕРЖАВИ	378
Ярмиш Н. М.	
ПЕРЕВИЩЕННЯ ВЛАДИ АБО СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРАЦІВНИКОМ ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ В КОНТЕКСТІ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	381

ПЕРЕДМОВА

Сьогодні Україна як ніколи потребує збалансування гілок влади, децентралізації влади та реформи правосуддя. Як не прикро це визнавати, але реформами, в тому числі правовими, у нас в державі вже нікого не здивуєш. Про них ми говоримо з того часу, відколи Україна існує як незалежна держава. Проте, на жаль, всі реформи, що проводились, залишались поверховими і не досягали глобальних цілей. Не було в їх реалізації достатньо продуманих поступальних, послідовних кроків, стратегічного бачення перспектив, розуміння того, що саме ми будемо і якою має бути оптимальна для України модель правової системи. Основною причиною краху реформ можна назвати їх ситуативний характер, і те, що вони відбувались з волі політичних сил, що знаходились на той час при владі. Дуже хочеться вірити, що саме нинішній етап стане винятком з того правила, яке було започатковано багато років тому. Передусім тому, що до виконання завдань правової реформи залучено надзвичайно широке коло представників і влади, і громадянського суспільства. Тут, звичайно ж, своє вагоме слово має сказати і наукова еліта нашої держави. Власне з цією метою і була запропонована для обговорення тема нашої VI Міжнародної науково-практичної конференції «Правова реформа в сучасних умовах: досягнення і перспективи», яка об'єднала не байдужих до заявленої проблеми вчених-правників як України, так і зарубіжжя.

Працюючи з молодими людьми, майбутніми юристами, ми добре розуміємо не тільки важливість удосконалення національного законодавства, шляхом приведення його відповідність до європейських стандартів, а й потребу у просвітницькій діяльності, результатом якої стане відновлення підтримки та довіри суспільства до тих змін, що відбуваються сьогодні у правовій системі. Так, у цьому контексті, нам вкрай потрібно підняти авторитет Конституції, підвищити обізнаність громадян щодо сутності Конституції та необхідних суспільству конституційних змін, що сприятиме дотриманню владою законодавства.

Предметом обговорення на сьогоднішній конференції залишається судова реформа. Якщо проаналізувати досягнення за минулий рік і оцінювати її впровадження, то можна константувати, що вже прийнято Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», змінено принципи формування та діяльності органів, які відповідають за формування суддівського корпусу (Вища рада юстиції та Вища кваліфікаційна комісія суддів), розроблено зміни до процесуального законодавства і проводиться його громадське обговорення, розроблено Проекти законів, що регулюють систему виконання судових рішень, а також проект змін до Конституції України щодо правосуддя, який схвалила, хоча із деякими поправками Венеціанська комісія. Тим не

менше зауважу, що проблем у цій сфері залишається ще дуже багато. За даними соціологічного опитування за довірою до судово-правової системи Україна знаходиться на найнижчому рівні в Європі. Тому судова реформа залишається не просто серед пріоритетів, а найбільш пріоритетною у нашій державі. Від її результативності залежить впровадження й інших важливих для України реформ.

Очікувані результати нашої Міжнародної конференції полягають у науковому обґрунтуванні правової доктрини як основи правових реформ; вирішенні проблем впливу кримінально-правових наук на реформування законодавства; з'ясуванні доктринальних аспектів сучасного державотворення у контексті конституційної реформи та удосконалення законодавства; визначенні основних напрямків розвитку приватного права в сучасних умовах; виробленні пропозицій щодо оптимізації господарського законодавства України з урахуванням положень економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС, тощо. Участь у обговоренні цих проблем значної кількості українських та зарубіжних науковців та юристів-практиків свідчить про їх актуальність та здатність наукової спільноти реагувати на виклики сучасного світу і активно долучатися до тих реформ, які відбуваються сьогодні в Україні.

З глибокою повагою та щирими побажаннями нових наукових звершень, директор Навчально-наукового Юридичного інституту Національного авіаційного університету Ірина Сопілко!

Literature

1. Regulation Principles of the New Criminal Proceedings Act / The Proposal that was Accepted at the Government's assembly on 11 February, 2015 P. 1-32.
2. Fenyvesi Cs. The Defence Attorney. About the Role and Legal Status of the Defence Counsel in Criminal Proceedings / Dialyg-Campus, Budapest-Pécs – 2002. P.496
3. КЪria (Curia) / Criminal Division: Legal Practices Analyser Team 2014.EL.II.E.1/10. DEFENCE COUNSEL, Edition 50 – Rights of the Defence Counsel in Court Proceedings. Summary report P. 94

UDC 343.228

Gal A., assistant lecturer,
University of Szeged, Szeged, Hungary

THE REGULATION OF JUSTIFIABLE DEFENCE IN HUNGARY

Civilians are not allowed to take the law into their own hands, only public officials have the right of law enforcement. Nevertheless, protection by authorities is not possible in all circumstances, the state has therefore to ensure the legal possibility for individuals to protect their own person and property. This is the main reason why justifiable defence has to be provided by law [1, p. 76]. Thus, this law institute is ruled in the Hungarian Criminal Code (hereinafter called: CC), too.

In the criminal law doctrine, the questions of justifiable defence as a ground of justification is subjected to substantive criminal law. A ground of justification presumes a concrete circumstance that makes an act or omission lawful and justifies the conduct, which however fulfils the statutory elements of a certain criminal offence. In this case the violation of the norm is merely formal and a crime, lacking unlawfulness, is not realized. In the CC only three grounds of justification are provided for: justifiable defence (Article 22), necessity (Article 23) and permission by law (Article 24). This paper has the aim to present only the main characteristics of the regulation of justifiable defence.

I. Legal Background

The new Hungarian Fundamental Law (has been in force since January 2012) recognizes the right of self-defense as a basic right. The Article V is as follows:

Everyone shall have the right to repel any unlawful attack against his or her person and/or property, or one that poses a direct threat to the same, as provided for by an act.

It has to be stressed that, according to this regulation, only the interests related to the person of the defender are protected by the constitution (self-defence). The CC provides wider protection – e. g. public interests and another

person's interests are also protected – than this, which causes a substantial discrepancy between these acts. Furthermore, the importance of the new constitutional regulation is questionable, because it is just a declaration: the norm refers to an act (namely the CC), which contains the statutory conditions of justifiable defence in detail [2, p. 27]. In comparison with the constitutional rule the legal definition of justifiable defence in Article 22, paragraph 1 CC is as follows:

The conduct, which is necessary for the prevention of an unlawful attack against a person, against the goods of a person, or against the public interest, shall not be punishable. That conduct which is necessary for the prevention of the immediate danger of such an unlawful attack, shall not be punishable either.

II. Conditions Relating to the Attack

The state of justifiable defence is brought about by an unlawful attack or by an immediate menace of an unlawful attack. According to the criminal law practice the attack: 1) is an active conduct; 2) fulfils an action laid down in the statutory definition of a certain criminal offence; 3) is (materially) unlawful. The aggressor's personal guilty is irrelevant, because the unlawfulness of the attack is to be considered objectively [3, p. 213]. If the act of the aggressor itself is justified, the unlawfulness of his/her act is not given [1, p. 77].

III. Conditions Relating to the Defence

The defensive action shall be a reaction to the attack: it must be realized during the aggressor's conduct or before it, the latter in case of an immediate menace. In case of temporal excess (*praetextus*), justifiable defence cannot be applied. An exception to that is provided for by Article 21 CC, which contains the regulation on preventive justifiable defence. The code rules several (conjunctive) conditions: 1) the defensive device preventively installed harms only offenders; 2) the device cannot cause death; 3) the defender has made all the expectable measures to prevent the offender's injury [1, p.76]. According to Article 22, paragraph 4, the defender is not obliged to avoid the attack. A prior judicial practice [4] had insisted on the defender avoiding the defence in special cases (e.g. the attack of insane person, parents, companion etc.). This practice cannot be upheld in the future.

The defence has to be necessary, which also contains an element of proportionality: the court has to examine the proportionality between the attack and the defence. However, the CC precludes the possibility of the examination of proportionality in the cases of so-called situation justifiable defence. The CC sets a list of situations abstractly, under which the unlawful attack shall be considered as an attack against life and consequently, the proportionality of the defence act cannot be examined. Article 22, paragraph 2 is as follows:

The unlawful attack shall be deemed directed against life if committed against a person at night, or by displaying a deadly weapon, or by carrying a deadly weapon, or in a gang; if it is committed by way of intrusion into the victim's home at night or by displaying a deadly weapon or by carrying a

deadly weapon or in a gang. There is a third situation as well, namely if the unlawful attack is committed by way of illegal and armed intrusion into fenced area of a home. This new law institute is criticized by the criminal law literature, because it totally excludes the possibility of consideration the concrete circumstances of the case [2, p. 29-30].

The violation of proportionality means a material excess, as a result of which the criminal liability cannot be excluded and the defence is punishable. However, according to Article 22, paragraph 3 CC, this kind of excess establishes impunity if it resulted from fright or pardonable excitement:

The person shall not be punishable either, who exceeds the necessary measure of defence due to fright or pardonable excitement.

The impunity in this case is based on the objective circumstance of whether the attack was able to evoke fright or excitement [1, p. 79].

Literature

1. Karsai, K. – Szomora, Zs. Criminal Law in Hungary. Second Edition. / Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn – 2015.

2. Tóth, M.: Néhány szempont a jogos védelem körében zajló vitához. (Some point of view to the debate of justifiable defence.) Büntetőjogi Szemle – 2012. – No. 1. – P.24-30.

3. Nagy, F.: Anyagi büntetőjog. Általános rész I. (Substantive Criminal Law. General Part I.) Iurisperitus, Szeged – 2014.

4. See Directive Decision 15 of the Supreme Court of Hungary.

UDC 343

Dr. Pavel Golovnenkov,
Wissenschaftlicher Assistent
am Lehrstuhl für Strafrecht, insbesondere Wirtschaftsstrafrecht
an der Juristischen Fakultät der Universität Potsdam,
Rechtsanwalt in Berlin, Deutschland

DIE STRAFTATBESTUNDE GEGEN UNERLAUBTEN UMGANG MIT ABFALL UND GEFUHRlichen STOFFEN SOWIE UNERLAUBTES BETREIBEN VON ANLAGEN

I. Einführung

Der Umgang mit Abfall und gefährlichen Stoffen sowie der Betrieb von Anlagen bergen zahlreiche Gefahren für die Umwelt und die Menschen. Das deutsche Strafrecht enthält zahlreiche Tatbestände zur Bekämpfung unerlaubter Handlungen in diesem Bereich. Da insbesondere die Abfallentsorgung grenzüberschreitend erfolgt („Mülltourismus“) und deshalb auch den gemeinsamen Markt betrifft, hat das europäische Recht durch Verordnungen verwaltungsrechtliche Regelungen mit unmittelbarer Geltung in den